REVOLUCIONARNA KRETANJA 1941. U VINODOLU

UVODNI PRILOZI

UVODNA RIJEČ O SKUPU

Franjo Klekovič

Drugarice i drugovi!

U ime općinskog odbora SUBNOR-a, u ime svih boraca općine Crikvenica pozdravljam ovaj skup i moram priznati da mi je veoma drago što smo se okupili u ovako lijepom broju na ovom vrlo važnom i odgovornom zadatku.

Već duže vremena, već se niz godina u našoj javnosti, a posebno u redovima boraca, vode diskusije o tome kako mi ovdje u Crikvenič-koj komuni zaostajemo za drugim krajevima u pisanim materijalima o temi udjela u NOB-i. Diskusije o ovoj temi bilo je dosta i na redovnoj općinskoj skupštini SUBNOR-a 1974. godine, pa je ta problematika zauzela važno mjesto i u zaključcima skupštine, odnosno u narednim zadacima općinskog odbora za razdoblje od 1974. do 1978. godine.

Činjenica je da je već i do sada bilo pokušaja da se nešto u tom pravcu napravi, ali poznato nam je da je do sada napisana i objavljena samo knjiga Andrije Tusa »Bribir u revolucionarnom pokretu i oslobodilačkom ratu«, i knjiga prof. dra Vinka Antića »Vinodolska Selca u borbi«. Međutim, o sudjelovanju u NOB-i drugih mjesta naše komune kao cjeline, do sada ništa nije ni zapisano ni objavljeno.

Mi moramo biti svjesni činjenice da je nas boraca sve manje i da naša sjećanja iz dana u dan sve više blijede, pa za nekoliko godina neće više imati tko pisati. Prema tome smatram da je ovo posljednja prilika da se dosadašnji propusti bar djelomično ublaže, jer je to i dug nas živih prema palim i umrlim drugaricama i drugovima kojih više nema među nama.

Zbog toga, drugovi, apeliram na sve vas da ovom poslu prionemo svojski kako bismo mladim generacijama koje dolaze poslije nas ostavili zapisanu istinu, kako je ovaj naš narod stradao za vrijeme četverogodišnje fašističke okupacije, kako se borio protiv okupatora i domaćih izdajica i kako je skupo platio svoju slobodu. Mi moramo i reći i zapisati da je ovo bio ustanički kraj, da je KP i ovdje, kao i u drugim ustaničkim krajevima naše zemlje, još prije okupacije ukazivala na opasnost od fašizma, da je odmah nakon okupacije pripremala narod za

oružanu borbu protiv okupatora i da je odmah početkom srpnja 1941. donijela odluku o oružanom ustanku, a neposredno poslije toga organizirala i prvi partizanski logor na Viševici.

Uvjeren sam da smo sada na dobrom putu da nešto na tom polju i ostvarimo i nadam se da ćemo, kad obradimo 1941. godinu, nastaviti s prikupljanjem podataka i obradom 1942, 1943, 1944. i 1945. godine do oslobođenja i time bar djelomično naknaditi dosadašnje propuste. Garancija za takav optimizam je ovaj naš skup, mi svi zajedno i još mnogo šire od toga, i pisani materijal koji je već do sada prikupljen za ovaj naš početak.

Osim toga smatram da imamo mnogo toga o čemu treba pisati, a vjerujem da još uvijek imamo i snage da to ostvarimo.

Žao mi je što nam se nisu odazvali svi drugovi na koje smo se obraćali i koje smo zamolili da napišu svoja sjećanja na 1941. godinu, pa su nam zbog toga u ovom našem programu i nastale izvjesne praznine, ali se nadam da ćemo možda ipak naknadno uspjeti od njih dobiti podatke koji nas budu interesirali.

Mi ne smatramo da će na ovom današnjem skupu biti rečeno sve o 1941. godini u Vinodolu, ali vjerujemo da će nas ovaj skup potaknuti na daljnja razmišljanja i prikupljanje preostalih materijala na rasvjetljavanju pojedinih možda još uvijek nejasnih situacija i zbivanja iz toga razdoblja. Mislim da sada kad smo ovako lijepo počeli, ne smijemo stati sve dok se sa svih strana ne obuhvate revolucionarna zbivanja, važniji događaji i ličnosti u ovom našem kraju prve ratne godine.

Istina, mi smo u ovom našem programu predložili da bi materijali s ovog skupa po mogućnosti bili objavljeni u »Vinodolskom zborniku« za dan oslobođenja u travnju iduće godine, ali nas ništa ne obvezuje da to uz svaku cijenu baš do toga dana mora biti gotovo. Po mojem mišljenju treba svakako pristupiti objavljivanju ovih materijala u toku 1977. godine jer je ona inače jubilarna (40. godišnjica dolaska druga Tiita na čelo Partije), ali tek onda kad svi materijali budu prikupljeni, solidno obrađeni i usklađene eventualne razlike kojih će vjerojatno biti. Osim toga mi moramo prije štampanja zbornika riješiti i materijalnu stranu vezanu za to.

Toliko za uvod, a sada predlažem da počnemo radom i molim drugove da se po mogućnosti pridržavaju predviđenih 15 minuta koliko bi najviše imalo trajati pojedino izlaganje. Ovo zbog toga da bismo mogli u toku današnjeg dana ovaj naš zadatak obaviti. Osim toga, gotovo za svako područje, odnosno mjesto imamo već napisane opširne materijale, a danas treba da čujemo i rezime svega toga.

Molim prisutne da pažljivo prate sve što će danas ovdje biti izloženo. Ukoliko netko bude imao primjedbi na pojedina izlaganja ili eventualna neslaganja, molim Vas to pribilježite, pa ćemo omogućiti da se nakon izlaganja primjedbe iznesu i eventualne kontradikcije usklade.